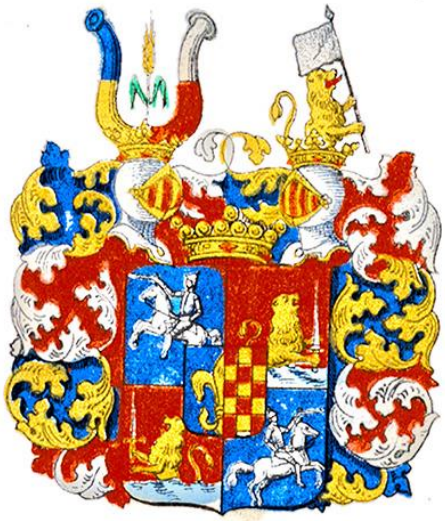
Cruus af Gudhem nr 14

Friherrliga ätten Cruus af Gudhem nr 14 †

Friherrlig 1651-03-20, introd. 1652. Utdöd sannolikt 1692-05-02.

TAB 1

Lars Jespersson Cruus, friherre Cruus af Gudhem (son av Jesper Mattsson Krus, se adliga ätten Cruus af Edeby nr 69, Tab. 4), friherre till Gudhem i likan, socken Skaraborgs län, herre till Sätuna i Björklinge socken Uppsala län, Harviala i Tavastland samt Kark-hus och Ruin i Livland. Född 1621-06-21. Student i Uppsala[1] 1634-05 och i Leiden[4] 1642-12-15. Ryttmästare vid fältmarskalkens livregemente till häst 1644. Överstelöjtnant vid överste Tidemans regemente 1645. Överste för Västgöta kavalleriregemente 1647-05-05. Upphöjd i friherrligt stånd 1651-03-20 jämte sina brorsdöttrar (introd. 1652 under nr 14). Död 1656-04-20 under marsch mellan Warschau och Thorn strax invid sistnämnda stad och begraven s. å. 7/12 i Storkyrkan i Stockholm. 'Han fick 1650-07-05 Gudhems kungsgård och kloster av drottning Christina till evärdlig ägo och under Norrköpings besluts villkor, samt skulle skriva sig friherre till Gudhem.' Gift 1648-06-21 i Stockholm Nikolai förs. i Stockholm[2] med sin svägerskas systerdotter, grevinnan **Agneta Horn af Björneborg**, född 1629-08-18 i Riga, död 1672-03-18 i Stockholm av slag och begraven s. å. 1/9 i Storkyrkan, dotter av riksrådet och fältmarskalken Gustaf Carlsson Horn, friherre och greve Horn af Björneborg, och friherrinnan Christina Oxenstierna.

Barn:

- **Gustaf**, född 1649. Överste. Död 1692. Se Tab. 2.
- **Johan**, född 1650-08-20, död 1652-07-27 och begraven i Björklinge kyrka Uppsala län, varest hans vapen upphängdes [3].
- **Brita**, född 1652-06-12, död 1716-01-25 på Häringe i Västerhaninge socken Stockholms län och begraven i Björklinge kyrka. Gift 1672-05-19 med k. rådet och presidenten, friherre **Fabian Wrede af Elimä, greve Wrede**, född 1641, död 1712.
- **Christina**, döpt 1653-09-14 i Stockholm, begraven 1656-02-10 därst.

- **Anna**, döpt 1654-09-17 i Stockholm. Jämte sina barn upphöjd i grevligt stånd 1687-12-10. Hovmästarinna hos drottning Ulrika Eleonora den äldre 1688. Död 1692-06-12 och begraven s. å. 4/12 i Jakobs kyrka i Stockholm. Gift 1675-01-10 med k. rådet och presidenten, friherre **Claes Hermansson Fleming af Liebelitz**, född 1649, död 1685.

TAB 2

Gustaf (son av Lars Jespersson Cruus, friherre Cruus af Gudhem, Tab. 1), friherre till Gudhem, herre till Sätuna och Häringe samt Fånö i Löts socken och Holmsånger i Vesslands socken (båda i Uppsala län). Född 1649-04-08 Wismar. Student i Uppsala[1] 1662-01-17. Ryttmästare vid Otto Wilh. Königsmarcks regemente i Frankrike 1671. Överstelöjtnant i svensk tjänst för tvenne kompanier till häst, dem han själv upprättade 1676. Överste vid kavalleriet 1678. Avsked s. å. 11/5. Död 1692-05-02 Och begraven s. å. 6/11 i Riddarholmskyrkan i Stockholm, samt därefter nedsatt i Björklinge kyrka. 'Han var med i slagen vid Halmstad och Lund 1676, vid vilket senare tillfälle han i vänstra höften blev illa kväst. Bevistade slutligen såsom volontär vid prins Ludvigs av Baden regemente i Ungern de kristnas fälttåg mot turkarna, därifrån han återkom 1686.'. Gift 1687-08-08 i Stockholm Nikolai förs. i Stockholm[2] med sin både kusins dotter och sin syssling, grevinnan **Sidonia Juliana Lewenhaupt**, född 1659-08-08 i lägret utanför Köpenhamn, död 1737-11-10 på Sätuna och begraven 1738-01-04 i Björklinge kyrka, dotter av riksrådet och fältmarskalken greve Carl Mauritz Lewenhaupt, och hans 2:a fru Anna Maria Cruus, friherrinna **Cruus af Gudhem**.

Barn:

- **Jesper**, till Sätuna, Holmsånger och Häringe, död ung sannolikt före fadern.

TAB 3

Brita Cruus, friherrinna Cruus af Gudhem (dotter av Johan Jespersson Cruus, se adl. ätten Cruus af Edeby nr 69, Tab. 5), född 1641-01-30 och döpt s. å. 23/2 Karkhus och begraven s. å. 29/5 i Lilliehöökska familjegraven i S:t Johannis kyrka i Norrköping. Gift 1657-03-17 med majoren **Jakob Lilliehöök af Fårdala, friherre Lilliehöök**, född 1633, död 1657.

TAB 4

Anna Maria Cruus, friherrinna Cruus af Gudhem (dotter av Johan Jespersson Cruus, se adl. ätten Cruus af Edeby nr 69, Tab. 5). Född 1642-03-25 i Stockholm och döpt s. å. 29/3, varvid drottningen och hela regeringen stodo fadder, död 1716-06-18 på Vinäs och ligger, jämte sin man begraven i Lewenhauptska graven i Riddarholmskyrkan. Hon skänkte 1675 en mässhake till Edshults kyrka Jönköpings län. Gift 1657-01-19 i Wismar med riksrådet och fältmarskalken greve **Carl Mauritz Lewenhaupt**, i hans 2:a gifte, född 1620, död 1666.

TAB 5

Barbro Cruus, friherrinna Cruus af Gudhem (dotter av Johan Jespersson Cruus, se adl. ätten Cruus af Edeby nr 69, Tab. 5), född 1643-04-03 och döpt s. å. 9/4 i Stockholm. Gift där 1:o 1659-06-19 med hovstallmästaren **Carl Carlsson Sparre**, **friherre Sparre**, född 1632, död 1672. Gift 2:o 1679-04-02 i Stockholm med sin moders syssling riksrådet och

rikstygmästaren greve **Gustaf Oxenstierna af Korsholm** och Wasa, nr 8, i hans 2:a gifte, född 1626, död 1693.

TAB 6

Sofia Christina Cruus, friherrinna Cruus af Gudhem (dotter av Johan Jespersson Cruus, se adl. ätten Cruus af Edeby nr 69, Tab. 5), född 1644-09-11 i Landskrona, död 1668-01-28 i Stockholm och begraven i Uppsala domkyrka. Gift 1662-12-07 s Stockholm med riksrådet och presidenten, friherre **Gustaf Banér**, i hans 1:a gifte, född 1629, död 1680.

Källor

[1]Um. [2]Wn. [3]Uff. II, s. 163.[4]At (P).

Gustaf Elgenstierna, Den introducerade svenska adelns ättartavlor. 1925-36.

Kategori:

- **Friherrliga ätter**